

Datum: 02.03.2018

Medij: Večernje novosti

Rubrika: Kultura

Autori: RAdmila Radosavljević

Teme: filmski, dramski, pozorišni umetnici

Naslov: Verujem da će doći renesansa

Napomena:

Površina: 872

Tiraž: 80000

Strana: 18,23

МАЂАРСКИ РЕДИТЕЉ КОРНЕЛ МУНДРУЦО О СВОМ ФИЛМУ “ЈУПИТЕРОВ МЕСЕЦ”

ПУБЛИЦИ овогодишњег Феста поклонио се велики мађарски филмски и позоришни редитељ и продуцент Корнел Мундруцо, коме је пре неколико вечери уручен Плакета Југословенске кинотеке за допринос европској кинематографији.

На наш 46. "фестивал фестивала" стигао је са новим остварењем "Јупитеров месец", и, уз Иштвана Саба и Карена Шахназарова, био је најзначајнији гост који се представио нашим филмофилмима. Његов "Јупитеров месец" доживео је велики успех на прошлогодишњем Кану, а са пројекције у Сава центру, у оквиру програма "Фокус Европа", испраћен је овацијама.

Разговор за "Новости" са једним од најрадикалнијих и најцењенијих европских филмских аутора данашњице уприличен је у Кинотеци, после уручења признања које га је, како је изјавио за наш лист, веома узбудило.

- Кад добијате награде на фестивалима, ту су некакви жирији који проценеју оно што сте тренутно урадили, а признања кинотека су нешто друго, по мом мишљењу много значајије. Она су потврда да иза сеје имате нешто што сте створили, неки рад о којем ће млади ствараоци, критичари и теоретичари филма промишљати и у неким будућим годинама - какве Мундруцо, чији су филмови "Дивни дан", "Депта", "Нежни син - Пројекат Франкенштайн", "Бели бог"... освајали награде на светским фестивалима (Гран-при и награда критике Фирпресци у Кану, Сребрни леопард у Локарну...).

● Главни јунак ваше приче је емигрант из Сирије, који преко Србије покушава да уђе у Мађарску. Иако је филм жанровски "смештен" у породичну драму, да ли та оштра критика мађарског европског друштва стике до гледалаца?

- Ако данас живимо у свету у којем се све моралне и људске вредности размењују за новац и моћ, онда не можете да не будете оштарт критичар и да, ако се већ бавите филмом или неком уметношћу, политика и друштво не буду подтекст и позадина онога о чему говорите. Али већина људи више и не реагује на критику, на делу је, глобално, ужасно поједностављење ствари. Мали, обичан човек је "хипнотисан" и застрашен

Радмила Радосављевић

Верујем да ће доћи ренесанса

Живимо у свету где се правда, истина и људскост размењују за новац и моћ, али још имам наду

Територије за уметност

- Мађарски филм је доживео велику ренесансу, његови аутори убрајају се међу најангажованије. Чему можете да захвалите на томе?

- Мрачном времену, оно је увек било и биће добро за стварање уметничких дела. Имали смо комунизам, када је јако било тешко направити ангажовано сценарио који истинито говори о животу, али су многи аутори истрајали на томе. То њихово неприхватавање да фалсификују истину утицало је и на нове генерације које су долазиле, и то је некако прерасло у традицију. Можда смо ми увек тужни и несрћни, али просто видимо проблеме на другачији начин, и говоримо о томе. Јер, ако се бавите уметношћу, морате да ризикујете, и морате да нађете нове територије за своју уметност, што је изненађујуће.

ушле у транзицију и брутални капитализам?

- Нама се та транзиција додигла у постсовјетској ери, нисмо имали времена да се учимо демократији, и тако су у земљама источног блока настала квазидемократска друштва, која нису потпуно ауторитарна, али нису ни суптички слободна. Сада, под ударом бруталног капитализма, за који уопште нисмо били припремљени, и нестајањем социјалне државе, тешко је проценити да ли је права ствар да се ипак окренемо демократији и савлађивању градива шта она суптички значи, или да се вратимо прошлости. С друге стране, морам испа да кажем, и врло ми је јао због тога, да се ја још из мог детинства сећам да је нама у то време у Мађарској било веома тешко. Наравно, на нама

борбом за егзистенцију, потрошачком идеологијом, популаристичким друштвом, одузетством правог система вредности и моралне вертикале, па су и његове реакције на оно што се догађа површине, јер живи у страху.

● Колико је то корумпирено друштво, а у филму видимо и доктора који заражају на кријумчареву емигрантата, још страшније за наше земље, које су из једног несавршеног социјализма

Datum: 02.03.2018

Medij: Večernje novosti

Rubrika: Kultura

Autori: RAdmila Radosavljević

Teme: filmski, dramski, pozorišni umetnici

Naslov: Verujem da će doći renesansa

Napomena:

Površina: 872

Tiraž: 80000

Strana: 18,23

ЕВРОПИ КОЈУ ЈЕ ПОРАЗИЛА ЕВРОПСКА УНИЈА, ПОПУЛИЗМУ

Фото Петар Милошевић

је одговорност за нашу будућност, и за будућност коју стварамо за нашу децу, и искрено верујем да уметност помаже у томе да сагледамо прави пут.

● Наше земље имају сличну историју, у време које помињете у Европу се гледало као у идеал демократије, система вредности, грађанских слобода... Да ли је Европска унија поразила ту Европу?

- Ја сам генерација која је у сваком смислу гајила огромну наду у европску идеју и веровала јој, а данас је та европска идеја поприлично изгубљена. Последњих десет година готово да је уништена, изгубили смо веровање, економска криза која је тада настала проузроковала је још више криза - емигрантску, јачање расизма и деснице, и европско друштво је глобално постало пуно страха. То је право време да се сервира популизам. Ми можда нисмо били студенти те европске "школе", али нам стварност показује да

смо сада најбољи у томе, и уопште нисам задовољан са инфанттилизмом и са политичком коју ми водимо као држава.

● Готово у свим вашим филмовима, па и у "Јупитеровом месецу", постављате тезу да је потребно вратити се вери, али не у оному религијском смислу. Сматрате да је најважније веровати, имати наду?

- По мом мишљењу, "Јупитеров месец" је прича о веровању у правду, у истину, тај филм нам и говори о томе да изгубљено веровање ипак можемо да пронађемо. Ја нисам пессимиста. Моје веровање је, рецимо, да ако Европа, односно Европска унија, нађе европски одговор на економску и емигрантску кризу, да ће то само учинити јачом, и неће значити да је та криза била против ње. Лукака "Јупитеровог месеца" на почетку филма видимо као страшног, корумпираног човека, а на крају је слика о њему другачија, јер је успео да се промени.

● Где данас тај мали, обичан човек, престрашен капитализмом, корупцијом, популизмом, може да пронађе наду?

„Нисмо имали времена да се учимо демократији“

- Ми нисмо дехуманизовали емигранте, њихове државе, банкаре... него смо дехуманизовали сами себе мржњом и страхом. И као што је говорио велики Фасбиндер, страх једе душу. Ми, дакле, нисмо дехуманизовани од стране Европске уније и света, него од нас самих, и ми смо одговорни ако немамо наду. Јер, веровати у добро, у правду и истину, и желети да своје окружење промениш набоље, дубоко су интимне ствари. Нико нам други неће донети наду на таџи и рећи изволите, него свако од нас, као појединач, сопственом снагом мора да је створи и да се бори за њу. Данас читам пуно о ренесанси, мислим да нам она као историјски период даје пуно наде, и доста тога можемо да научимо из ње. Најважније је то да после сваког тешког и мрачног времена увек долази ренесанса. ■

